

Gevlucht, en nog een heel leven voor je ...

Joke van Wieringen · Ingrid Staal · Magda M. Boere-Boonekamp

© Bohn Stafleu van Loghum 2016

In 2015 kwamen bijna 19.000 minderjarige asielzoekers naar Nederland. Vaak mét maar ook vaak zonder hun ouders. In het eerste halfjaar van 2016 was een derde van alle asielzoekers jonger dan 18 jaar. In België/Vlaanderen werden naar verhouding gelijkaardige cijfers genoteerd. Deze kinderen komen uit voor ons relatief onbekende landen en hebben een heel diverse achtergrond en voorgeschiedenis. Eén ding hebben zij gemeen: zij hebben nog een heel leven voor zich, maar wel in een geheel nieuwe leefomgeving.

Tijdens het samenstellen van dit nummer deelden wij als themaredactie af en toe trots bijzondere mijlpalen van onze eigen kinderen. Dat is toch echt universeel. Iedere ouder wil vooral een gelukkige en veilige toekomst voor z'n kinderen. Voor veel volwassen asielzoekers was juist dat de reden om samen met hun kind(eren) hun land te verlaten.

Volgens de internationale Rechten van het Kind heeft elk kind recht op leven en ontwikkeling (art. 6 IVRK). Rekening houdend met het belang van het kind (art. 3 lid 1 IVRK) moeten overheden er alles aan doen om te zorgen dat gevluchte kinderen zich veilig en ongestoord kunnen ontwikkelen. Als JGZ hebben wij de kans en de plicht om vanuit die universele waarden en rechten een bijdrage te leveren aan een gezonde toekomst voor asielzoekers- en vluchtelingenkinderen. Hiervoor is kennis nodig over achtergronden

van deze jeugd en procedures waarmee zij te maken hebben. Wat zijn de specifieke gezondheidsrisico's en wat kunnen wij deze kinderen en gezinnen bieden? En waar, hoe en met wie kun je als JGZ krachten bundelen? Allemaal met datzelfde doel voor ogen: een optimale ontwikkeling van het kind!

Maar laten we het vooral ook normaliseren: migratie is een fact of life waar de JGZ al decennia ervaring mee heeft. Ook een gevlucht kind is in de eerste plaats gebaat bij veiligheid en structuur, zowel thuis als op school. Een gevlucht kind wil vooral zo snel mogelijk weer een normaal leven kunnen leiden. De JGZ kan daarbij ondersteunen en signaleren wanneer kind en/of ouders meer hulp nodig hebben. De JGZ voor kinderen in de opvang in Nederland is beschreven in het Basistakenpakket jeugdgezondheidszorg voor asielzoekerkinderen 0–19 jaar. Als kinderen eenmaal een vluchtelingenstatus hebben, vallen zij onder de reguliere JGZ. De uitvoering ervan zorgt voor de nodige uitdagingen, zoals zorgen voor een tijdige intake en een passend vaccinatieschema, herkennen van specifieke gezondheidsproblemen, traumatische stoornissen, ontwikkelings- en opvoedproblemen, verhoogd risico op seksueel geweld, en op maat voorlichting geven over preventie van ongevallen en over seksuele ontwikkeling.

De JGZ begeleidt alle kinderen tot de volwassen leeftijd. Kwetsbare kinderen krijgen wat extra ondersteuning. Voor asielzoekers- en vluchtelingenkinderen geldt hetzelfde. In dit themanummer bieden wij u handvatten en goede voorbeelden. Daarmee geven we deze kinderen, met inderdaad nog een heel leven voor zich, dezelfde zorg als alle andere kinderen. Laat dat ons uitgangspunt zijn.

Veel leesplezier!

Joke van Wieringen, Ingrid Staal, Magda Boere-Boonekamp

J. van Wieringen (✉)
Pharos, expertisecentrum gezondheidsverschillen, Utrecht,
Nederland
j.wieringen@pharos.nl

I. Staal
GGD Zeeland, Goes, Nederland

M. M. Boere-Boonekamp
Universiteit Twente, Enschede, Nederland

